

הצעות חוק

23 ביולי 1974

1134

ד' באב תשל"ד

עמוד

252

חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ד—1974.

חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם),
תשל"ד-1974

1. בחוק זה – "רשות מקומית" – עירייה או מועצה מקומית, למעט מועצה אזורית; "ראש רשות" – ראש רשות מקומית; "מועצה" – מועצה של רשות מקומית; "חוק הבחירות" – חוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965; "השר" – שר הפנים.	הגדרות
2. ראש רשות ייבחר בבחירות אישיות, כלליות, ישירות, שוות וחשאיות, לפי הוראות חוק זה.	שיטת הבחירות
3. כל אימת שיהיו בחירות למועצה של רשות מקומית, יהיו גם בחירות לראש הרשות והן יתקיימו ביום הבחירות למועצה.	מועד הבחירות
4. (א) מי שזכאי לבחור בבחירות למועצה (להלן – בוחר) זכאי לבחור בבחירות לראש הרשות. (ב) מי שזכאי להיבחר חבר המועצה, הוא ראשון ברשימת מועמדים למועצה, זכאי להיבחר ראש הרשות.	הזכות לבחור ולהיבחר
5. (א) כל קבוצת בוחרים המונה 250 איש, או המישה אחוזים ממספר הבוחרים, הכל לפי המספר הקטן יותר, וכן סיעה אחת או יותר של המועצה היוצאת שאושרה לפי סעיף 25(א) לחוק הבחירות, רשאית להציע כמועמד לראש הרשות אדם הזכאי להיבחר ראש הרשות לפי סעיף 4(ב).	הצעת מועמד
(ב) הצעת מועמד המוגשת מאת סיעה של המועצה היוצאת תיחתם בידי בא כוח הסיעה או ממלא מקומו, הצעת מועמד המוגשת מאת שתי סיעות או יותר של המועצה היוצאת תיחתם בידי באי כוחן של כל אותן סיעות או ממלאי מקומם.	
6. (א) נפטר מועמד לראש הרשות ביום ה-10 לפני יום הבחירות או לפני כן, רשאי מי שהציע את מועמדו, לא יאוחר מהיום ה-8 שלפני יום הבחירות, להציע מתוך הכלולים ברשימת המועמדים למועצה מועמד אחד במקומו. (ב) חובת ההודעה לפי סעיף 41 והוראות סעיף 42 לחוק הבחירות לא יתולו על מועמד שהוצע לפי סעיף זה. (ג) מועמד שהוצע לפי סעיף זה רואים אותו לכל דבר כראשון ברשימת המועמדים, על אף האמור בסעיף 41(ב) לחוק הבחירות.	פטירת מועמד
7. (א) פנקס הבוחרים המשמש לצורך הבחירות למועצה ישמש גם לצורך הבחירות לראש הרשות, וכן ישמשו פקיד הבחירות, ועדת הבחירות, מקומות הקלפי, ועדות הקלפי, הקלפיות ומעטפות ההצבעה.	סדרי הבחירות

(ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות אלה של חוק הבחירות, בשינויים המחוייבים, גם על בחירות לראש הרשות:

(1) סעיפים 6, 8, 9(ב), 10, 35(ג), (ד), (ה), (ח) ו-(ט), 40, 41, 42, 43, 48, 49, 50, 51(ג) ו-(ד), 52 עד 61, 62(א), 63, 64 עד 66, 71, 72 ו-73;

(2) פרקים ז', ח' וט';

(3) סעיפים 95 עד 97.

(ג) על פתק ההצבעה לבחירות ראש רשות יחולו הוראות אלה:

(1) הפתק ישא את שם המועמד בדפוס, בעברית או בעברית וערבית, ותו לא;

(2) הפתק יהיה בצבע שונה מפתק ההצבעה למועצה; צבעו וצורתו ייקבעו בתקנות;

(3) במקום פתק מודפס יכול לשמש להצבעה גם פתק ריק שצבעו וצורתו נקבעו בתקנות ושעליו יסמן הבוחר בכתב יד את שם המועמד בצורה המאפשרת לזהותו בוודאות, ותו לא; כל בוחר רשאי לקבל מועדת הקלפי פתק ריק;

(4) היה הקול לבחירת המועצה פסול, אין בכך כשלעצמו כדי לפסול את הקול לבחירת ראש הרשות; היה הקול לבחירת ראש הרשות פסול, אין בכך כשלעצמו כדי לפסול את הקול לבחירת המועצה.

8. (א) עם הגשת הצעת מועמד מאת קבוצת בוחרים כאמור בסעיפים 5 או 6 יתן בא כוח הקבוצה או ממלא מקומו בידי פקיד הבחירות ערבון בסכום כאמור בסעיף 38(1) לחוק הבחירות; בלא ערבון כאמור לא יקבל פקיד הבחירות את הצעת המועמד.

(ב) סעיף קטן (א) לא יחול אם המועמד המוצע מכהן כראש הרשות ביום הגשת הצעת מועמדותו.

(ג) לא אושרה סופית הצעת המועמד, תחולט חמישית מסכום הערבון לקופת המרעצה והיתרה תוחזר לנותן הערבון.

(ד) גפטר המועמד לפני יום הבחירות, יוחזר הערבון לנותנו.

(ה) מועמד שלא קיבל 10% לפחות מהקולות הכשרים, יחולט הערבון לקופת המועצה.

ג י ר ס ה א

9. (א) היו שני מועמדים או יותר, המועמד שקיבל את המספר הגדול ביותר של קולות כשרים הוא הנבחר, ובלבד שקיבל לפחות 40% מאותם קולות.

(ב) קיבלו שני מועמדים מספר קולות שווה שהוא יותר מ-40% מהקולות הכשרים או שלא קיבל אף מועמד 40% מהקולות הכשרים תבחר מועצת הרשות בהצבעה גלויה באחד משני המועמדים, שקיבלו בבחירות בקלפי את המספרים הגדולים ביותר של קולות כשרים; המועמד שקיבל בהצבעה הראשונה או בכל הצבעה נוספת למעלה ממצצית הקולות של חברי המועצה המצביעים - הוא הנבחר.

(ג) היה מועמד אחד בלבד, יהא הוא הנבחר, ובלבד שקיבל לפחות מספר קולות כשרים השווה ל-40% ממספר הקולות הכשרים שניתנו בבחירות למועצה; לא קיבל המועמד 40% כאמור, תבחר המועצה ראש רשות מבין חבריה לפי סעיף 27.

תוצאות הבחירות בקלפי

גירסה ב

9. (א) היה שני מועמדים או יותר, המועמד שקיבל את המספר הגדול ביותר של קולות כשרים הוא הנבחר, ובלבד שקיבל לפחות 50% מאותם קולות.

תוצאות הבחירות

(ב) קיבלו שני מועמדים מספר קולות שווה שהוא 50% מהקולות הכשרים או שלא קיבל אף מועמד 50% מהקולות הכשרים תבחר מועצת הרשות בהצבעה גלויה כאחד משני המועמדים, שקיבלו בבחירות בקלפי את המספרים הגדולים ביותר של קולות כשרים; המועמד שקיבל בהצבעה הראשונה או בכל הצבעה נוספת למעלה ממצבת הקולות של חברי המועצה המצביעים - הוא הנבחר.

(ג) היה מועמד אחד בלבד, יהא הוא הנבחר, ובלבד שקיבל לפחות מספר קולות כשרים השווה ל-50% ממספר הקולות הכשרים שניתנו בבחירות למועצה; לא קיבל המועמד 50% כאמור, תבחר המועצה ראש רשות מבין חבריה לפי סעיף 27.

גירסה ג

9. (א) היו שני מועמדים או יותר, המועמד שקיבל את המספר הגדול ביותר של קולות כשרים הוא הנבחר, ובלבד שקיבל לפחות 50% מאותם קולות.

תוצאות הבחירות בקלפי

(ב) קיבלו שני מועמדים מספר קולות שווה שהוא יותר מ-50% מהקולות הכשרים, או שלא קיבל אף מועמד 50% מהקולות הכשרים, יקויימו בחירות חוזרות כעבור 14 ימים בין שני המועמדים שקיבלו בבחירות הראשונות את המספרים הגדולים ביותר של קולות כשרים; המועמד שקיבל בבחירות החוזרות את המספר הגדול ביותר של קולות הוא הנבחר.

10. לא הוגשה שום הצעת מועמד, או נפטר המועמד היחיד או אחד המועמדים לאחר היום ה-10 שלפני יום הבחירות, לא יהיו בחירות בקלפי, והמועצה תבחר בראש רשות מבין חברי לפי סעיף 27.

בחירות ללא הצבעה בקלפי

11. (א) רעור על בחירות למועצה אין בו ערעור על בחירת ראש רשות ועריכה שנית של כוננת המועצה כתוצאה מערעור על בחירתה אינה גוררת בחירות לראש רשות, על אף שהיא נעשית בסעיף 3.

הפרדת ערעורים

(ב) ערעור על בחירות לראש הרשות אין בו ערעור על בחירות למועצה ועריכה שנית של בחירות לראש הרשות כתוצאה מערעור על בחירתה אינה גוררת בחירות למועצה.

12. ראש רשות שנבחר בבחירות בקלפי יתחיל לכהן למחרת יום פרסום תוצאות הבחירות; כהונתו תימשך עד שיתחיל לכהן ראש רשות חדש.

כהונת ראש הרשות

13. (א) ראש רשות רשאי, תוך 48 שעות משעה שנתקבלה החלטה במועצה, להודיע בכתב לחברי המועצה על רצונו להביא את ההחלטה לדיון חוזר במועצה ועל יום הדיון החוזר.

דיון חוזר בהחלטות המועצה

גירסה א

(ב) הדיון החוזר יהיה בישיבה מיוחדת של המועצה שתתקיים תוך 14 יום מיום שנתקבלה ההחלטה, או תוך פרק זמן קצר יותר אם דרשו זאת שליש מחברי המועצה.

גירסה ב

(ב) הדיון החוזר יהיה בישיבה מיוחדת של המועצה שתתקיים תוך 14 יום מיום שנתקבלה ההחלטה, או תוך פרק זמן קצר יותר אם דרשו זאת 40% מחברי המועצה.

- (ג) תקפה של החלטה שעליה נמסרה הודעה לפי סעיף קטן (א) יושעה עד שהחליטה המועצה בדיון החוזר או עד שחזר בו ראש הרשות מהודעתו, לפי המוקדם יותר.
- (ד) החלטת המועצה בדיון חוזר אינה נתונה לדיון חוזר נוסף לפי סעיף זה.
- (ה) סעיף זה לא יחול על החלטה שחיקוק מחייב את קבלתה ברוב מיוחד של חברי המועצה והיא נתקבלה ברוב כזה.
- (ו) סמכות ראש רשות לפי סעיף זה אינה ניתנת לאצילה.

סגן ממלא מקום

14. (א) לראש רשות יהיה סגן אחד שהוא יבחר מבין חברי המועצה; הבחירה תהיה תוך חדשיים מהיום שראש הרשות התחיל לכהן או מהיום שמשרת הסגן הקודם נתפנתה, והיא טעונה אישור המועצה ברוב חבריה.
- (ב) הסגן האמור בסעיף קטן (א) יהיה ממלא מקומו של ראש הרשות, אם נעדר ראש הרשות או נבצר ממנו למלא תפקידו או שחדל לכהן כטרם התחיל לכהן ראש רשות חדש.

ג י ר ס ה א

סגנים נוספים

15. (א) נוסף לסגן האמור בסעיף 14 רשאית המועצה לבחור, בדרך האמורה בסעיף 27 -
- (1) ברשות מקומית שמספר תושביה אינו עולה על 250,000 - סגן אחד או שני סגנים, אולם השר רשאי בתקנות, באישור ועדת הפנים של הכנסת, לקבוע שברשויות מקומיות שמספר תושביהן אינו עולה על המספר שנקבע לכך לא ייבחר שום סגן כאמור או שייבחר סגן אחד בלבד;
- (2) ברשות מקומית שמספר תושביה עולה על 250,000 - ארבעה סגנים.
- (ב) לענין סעיף זה יהיה מספר התושבים כמספר שנקבע לענין מספר חברי המועצה.

ג י ר ס ה ב

סגנים נוספים

15. (א) נוסף לסגן האמור בסעיף 14 רשאית המועצה לבחור בדרך האמורה בסעיף 27 -
- (1) ברשות מקומית שמספר תושביה אינו עולה על 250,000 - שני סגנים או שלושה סגנים;
- (2) ברשות מקומית שמספר תושביה עולה על 250,000 - חמישה סגנים.
- (ב) לענין סעיף זה יהיה מספר התושבים כמספר שנקבע לענין מספר חברי המועצה.

מילוי מקום ראש הרשות בהעדר הסגן

16. לא נבחר סגן כאמור בסעיף 14, או נעדר אותו סגן, או נבצר ממנו למלא את מקומו של ראש הרשות, או חדל לכהן, ימלא את מקומו של ראש הרשות אחד מהסגנים הנוספים שהמועצה קבעה לכך, ואם אין סגן כזה - חבר המועצה שהמועצה קבעה לכך.

אצילת תפקידים וסמכויות של ראש הרשות

17. ראש רשות רשאי, באישור המועצה לאצול מתפקידיו וסמכויותיו לסגן ראש רשות או לעובד הרשות או לחבר ועדת הנהלה כמשמעה בפקודת העיריות והכל דרך כלל או לענין מסויים או לסוג ענינים מסויים, ובלבד שמילוי התפקידים והשימוש בסמכויות כאמור לא יהיו כרוכים בתשלום שכר.

משכורת ראש רשות וסגניו

18. השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר השכר שישולם מקופת הרשות המקומית לראש הרשות ולסגניו, כולם או מקצתם.

19. ראש רשות שחדל להיות חבר המועצה תיפסק כהונתו כראש הרשות.
20. (א) ראש רשות רשאי, בהודעה בכתב לשר, להתפטר מכהונתו; כהונתו נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שכתב ההתפטרות הגיע לידי השר, זולת אם ראש הרשות חזר בו מהתפטרותו לפני כן.
(ב) ראש הרשות ישלח העתק מכתב ההתפטרות לחברי המועצה.
21. (א) הורשע ראש רשות בעבירה פלילית וקבע בית המשפט, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או נציגו שהוגשה לפני מתן גזר הדין, שיש עם העבירה קלון, יעביר בית המשפט את ראש הרשות מכהונתו.
(ב) החלטה להעביר ראש רשות מכהונתו או לסרב להעבירו ניתנת לערעור כאילו היתה חלק מגזר הדין.
(ג) החליט בית המשפט להעביר ראש רשות מכהונתו, רואים אותו כמושעה עד לגמר תקופת הערעור, ואם הוגש ערעור – עד להכרעה בו; עם היות ההחלטה לסופית תיפסק כהונתו של ראש הרשות.
22. (א) נוכח השר שמטעמי בריאות נבצר מראש רשות דרך קבע למלא את תפקידו, רשאי הוא להעבירו מכהונתו.
(ב) ראש הרשות רשאי לערער על החלטת השר לבית המשפט תוך 15 יום מהיום שנמסרה לו החלטת השר.
(ג) כהונתו של ראש רשות לא תיפסק אלא כעבור תקופת הערעור, ואם הוגש ערעור – עם דחייתו.
23. (א) נוכחה המועצה כי ראש הרשות מתנהג התנהגות שאינה הולמת מעמדו של ראש רשות וסבורה היא שעל כן אין הוא ראוי לכהונתו, רשאית היא, לאחר שנתנה לו הזדמנות להשמיע דברו, להעבירו מכהונתו.
(ב) ההחלטה להעביר את ראש הרשות מכהונתו תהיה מנומקת ותתקבל בישיבה מיוחדת, סגורה, של המועצה ברוב של שלושה רבעים ממספר חבריה; ההחלטה טעונה אישור השר.
(ג) לא קרא ראש הרשות לישיבה מיוחדת כאמור תוך 14 יום מהיום שרוב חברי המועצה דרשו ממנו לעשות כן, רשאים רוב חברי המועצה לקרוא לישיבה כאמור והם יקבעו מי ישב בראשה.
24. מונתה ועדה או מועצה לפי סעיף 143 לפקודת העיריות² או סעיף 38 לפקודת המועצות המקומיות³, יחדל ראש הרשות מכהונתו ביום שיתחיל לכהן יושב ראש הועדה שנתמנה או ראש הרשות שהמועצה תבחר, לפי הענין.
25. נפטר או התפטר ראש רשות לפני תחילת כהונתו או תוך תקופת כהונתו, או חדל לכהן לפי אחד הסעיפים 19 עד 23, תבחר המועצה ראש רשות מבין חבריה לפי הוראות סעיף 27.

ראש רשות שחדל להיות חבר המועצה

התפטרות

העברה מכהונה מחמת קלון

העברה מכהונה מטעמי בריאות

העברה מכהונה מחמת התנהגות

כהונת ראש רשות במקרה של מינוי מועצה או ועדה

ראש רשות במקום ראש רשות שחדל לכהן

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.
³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

26. סגן ראש רשות יחדל מכהונתו אם נתקיים אחד מאלה:

חדילה מכהונת
של סגן ראש
רשות

- (1) חדל להיות חבר המועצה;
- (2) התפטר במתן הודעה למועצה;
- (3) הורשע בפסק דין סופי בעבירה שיש עמה קלון והמועצה העבירה אותו מכהונתו בהחלטת רוב המצביעים;
- (4) בסגן כאמור בסעיף 14 – ראש הרשות, באישור המועצה ברוב חבריה, העביר אותו מכהונתו;
- (5) בסגן אחר – הועבר מכהונתו בהחלטת המועצה שנתקבלה בישיבה מיוחדת ברוב חבריה.

27. (א) על בחירת המועצה בראש רשות ובסגנים לראש רשות – למעט בחירה לפי סעיף 9(ב) – יחולו הוראות אלה:

בחירת המועצה
בראש רשות או
סגנו

- (1) ההצבעה תהיה גלויה;
 - (2) המועמד שקיבל למעלה ממחצית הקולות של כל חברי המועצה – הוא הנבחר;
 - (3) לא קיבל שום מועמד רוב כזה, מצביעים שנית; לפי דרישת חבר מחברי המועצה תידחה ההצבעה השנייה לישיבה אחרת שתקויים ביום החול הבא אחרי יום הישיבה הראשונה;
 - (4) המועמד שקיבל בהצבעה השנייה או בכל הצבעה נוספת למעלה ממחצית הקולות של חברי המועצה המצביעים (להלן בסעיף זה – רוב) – הוא הנבחר;
 - (5) לא קיבל שום מועמד רוב בהצבעה השנייה, מצביעים בשלישית;
 - (6) לא קיבל שום מועמד רוב בהצבעה השלישית, מצביעים ברביעית; לפי דרישת חבר מחברי המועצה תידחה ההצבעה הרביעית לישיבה אחרת שתקויים ביום החול הבא אחרי יום הישיבה שבה נערכה ההצבעה השלישית; בהצבעה הרביעית יעמדו לבחירה רק המועמדים שעמדו לבחירה בהצבעה השלישית;
 - (7) לא קיבל שום מועמד רוב בהצבעה הרביעית חוזרים ומצביעים עד שמור עמד אחד יקבל רוב; בהצבעה החמישית וכן בכל הצבעה נוספת לא יועמד לבחירה (להלן בפסקה זו – יצא) המועמד שקיבל בהצבעה הקודמת את מספר הקולות הקטן ביותר; קיבלו מועמדים אחדים מספר שווה של הקולות והוא מספר הקולות הקטן ביותר, ינהגו כך: היו שני מועמדים כאמור, יצא אחד מהם, כפי שייקבע בהגרלה; היו יותר משניים, יצא לפני כל הצבעה נוספת רק מועמד אחד, כפי שייקבע בהגרלה;
 - (8) כל הגרלה לפי סעיף זה תיערך בו במקום בידי יושב ראש הישיבה; היה היושב ראש עצמו מועמד לראש הרשות בהצבעה שקדמה להגרלה, תמנה המועצה חבר שאינו מועמד לראש הרשות והוא יערוך את הגרלה.
- (ב) הוראות סעיף זה יחולו על אף האמור בהוראות אחרות של חוק זה.

28. עד שהמועצה תבחר בראש רשות לפי סעיפים 9(ב) או 27 יכהן כראש הרשות האדם שנשא בכהונה זו ערב הבחירות, ואם נבצר ממנו לפעול או שחדל מכהונתו, אם לפני ואם אחרי הבחירות – חבר המועצה שהשר מינהו לכך.

ראש רשות
לזמן ביניים

- פרסום
29. (א) השר יפרסם ברשומות הודעה על אלה:
 (1) בחירת המועצה בראש רשות;
 (2) בחירה של סגן ראש רשות;
 (3) פטירה או חדילה מכהונה של ראש רשות או סגן ראש רשות.
 (ב) המועצה תודיע לשר מיד על כל אירוע כאמור בסעיף קטן (א).
- תחולת חוק
הבחירות (דרכי
תעמולה)
30. חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959⁴, יחול בשינויים המחוייבים גם על
בחירות לראש רשות לפי סעיף 3.
- תיקון פקודת
העיריות
31. (א) סעיפים 126 עד 134 לפקודת העיריות – בטלים.
 (ב) בסעיף 143 לפקודת העיריות, במקום פסקאות (2) ו-(3) יבוא:
 " (2) המועצה או ראש העיריה חדלו, לדעת השר, למלא את התפקידים שהוטלו
עליהם בפקודה זו או בכל דין אחר, או שהם פועלים באופן שתינטל מן העיריה
היכולת למלא תפקידיה, כולם או מקצתם, וכל זאת לאחר שהזהיר אותם;
 (3) ועדת חקירה מצאה כי המועצה או ראש העיריה אינם עשויים למלא את
תפקידיהם כראוי והמליצה לפני השר על פיזור המועצה."
 (ג) בסעיף 145 לפקודת העיריות, בסעיף קטן (א), במקום "לועדה ממונה"
יבוא "מועצה שמונתה לפי סעיף 143 תבחר ביושב ראש ובסגנים לפי סעיף 27 לחוק הרר-
שויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ד-1974; לועדה שמונתה".
- תיקון פקודת
המועצות
המקומיות
32. (א) בסעיף 38 לפקודת המועצות המקומיות, במקום פסקה (2) יבוא:
 " (2) המועצה או ראש המועצה אינם ממלאים עוד, לדעת הממונה, את התפ-
קידים שהוטלו עליהם לפי הפקודה או צו הכינון או בכל דין אחר, או שאינם
מנהלים כשורה את תחום שיפוטם, וכל זאת לאחר שהזהיר אותם."
 (ב) בסעיף 41 לפקודת המועצות המקומיות, בסעיף קטן (א), במקום "מונתה ועדה"
יבוא "מועצה שמונתה לפי הוראות סעיף 38 תבחר ביושב ראש ובסגנים לפי סעיף 27 לחוק
הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ד-1974; מונתה ועדה".
- תיקון חוק
הבחירות
33. בסעיף 73(א) לחוק הבחירות, במקום "פסק דינו יהיה סופי" יבוא "פסק דינו ניתן
לערעור לבית המשפט העליון ברשות שופט של בית המשפט העליון, בשאלה משפטית;
בקשת הרשות תוגש תוך 14 יום מיום מתן פסק הדין".
- ביצוע ותקנות
33. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
- הוראת מעבר
34. כל עוד לא נבחר ראש רשות ברשות מקומית פלוגנית לפי חוק זה יהיו סמכויותיהם
וכהונתם של ראש הרשות וסגניו כאילו חוק זה לא נתקבל.

חברי הכנסת: א' אבוהצירא, י' בן-מאיר, מ' בן-פורת,
 מ' ברעם, ג' האוזנר, י' הורביץ, א' ידלין, א' יפה,
 ב' מואב, א' מלמד, א' עופר, מ' פעיל, ח' צדוק, ד' קורן,
 י' שריד, ש' תמיר.

⁴ ס"ח תשי"ט, עמ' 138.